

Warszawa, dnia 23 lipca 2015 r.

PANI SENATOR JADWIGA ROTNICKA
PRZEWODNICZĄCA KOMISJI ŚRODOWISKA
SENAT RP

Stanowisko branży AGD

w sprawie projektu ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym ZSEE

Szanowna Pani Przewodnicząca,

Polscy producenci AGD dają bezpośrednio i pośrednio zatrudnienie blisko 100 tys. osób. Największy wprowadzający na rynku ZSEE, 23 firmy członkowskie CECED Polska (firmy międzynarodowe i rodzinne MŚP), finansują zbiórkę, przetwarzanie i recykling ponad 50% masy zużytego sprzętu w Polsce.

W imieniu CECED Polska¹, jedynej reprezentacji branży producentów AGD informujemy, że w naszej ocenie projekt sejmowy wnosi tylko powierzchowne zmiany i nie rozwiązuje głównych problemów rynku ZSEE, jakim jest dominujący udział szarej strefy i „handel kwitami”. Owe patologie sprowadzają na drugi plan kwestie ochrony środowiska i zaburzają rozwój przedsiębiorczości. Przekazujemy poniżej uwagi do przyjętego przez Sejm RP projektu ustawy o zużyтым sprzęcie.

1. Przekazanie ZSEE do zakładu przetwarzania mającego umowę z wprowadzającym lub organizacją odzysku – przywrócenie wersji rządowej

Art. 44. 1. Zbierający zużyty sprzęt jest obowiązany do przekazania zebranego zużytego sprzętu prowadzącemu zakład przetwarzania posiadającemu:

- 1) umowę z wprowadzającym sprzęt lub organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego*
- 2) decyzję w zakresie gospodarki odpadami zezwalającą na przetwarzanie zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu należącego do grupy sprzętu określonej w załączniku nr 1 do ustawy.*

UZASADNIENIE. Powrót do wersji z przedłożenia rządowego jest zasadny, ponieważ redukuje „drugi obieg” ZSEE i utrudni jego demontaż poza zakładami przetwarzania.

Zapis odnosi się do *zasady rozszerzonej odpowiedzialności producenta*.

Zapis w żaden sposób nie ogranicza odbiorów zakładów przetwarzania tylko do wysokości kontraktów uzgodnionych z organizacjami odzysku.

¹ Związek pracodawców AGD - CECED Polska, powołany został do życia w 2003 roku i pełni funkcję jedynej reprezentacji branży producentów sprzętu AGD w Polsce. Naszymi członkami są 23 firmy: *Amica, Ariston, Beko, Biazet, Bosch, Candy, Ciarko, Daikin, De' Longhi, Electrolux, Franke, Gorenje, Indesit, Miele, MPM, Panasonic, Philips, SEB Group, Samsung, Smeg, Teka, Vorwerk, Whirlpool, Zelmer*. Związek jest członkiem CECED (Conseil Européen de la Construction d'Electro-Domestiques)

2. Odpowiedzialność za przygotowanie do ponownego użycia oraz jego minimalne standardy

Art. 46.4 (nowy): Wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku wyroby powstałe w wyniku przygotowania zużytego sprzętu lub jego części składowych do ponownego użycia, podlegają ocenie zgodności na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U.2014.1645 j.t.).

UZASADNIENIE. Przygotowanie do ponownego użycia zużytego sprzętu prowadzić będą zakłady przetwarzania i winny one być odpowiedzialne za bezpieczeństwo jego użytkowania.

Urządzenia wytworzone z elektroodpadów winny odpowiadać minimalnym wymogom sanitarnym oraz dotyczącym oznakowania.

W związku ze znacznie większym ryzykiem, a czasem zagrożeniem życia podczas użytkowania sprzętu elektrycznego pochodzącego z odpadu, produkty winny być oznaczone logotypem nowego wprowadzającego na rynek.

Art. 46.5 (nowy): Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dla procesów przygotowania do ponownego użycia zużytego sprzętu lub odpadów powstałych po demontażu zużytego sprzętu, oraz wymagania dla odpadów powstających w wyniku tych procesów, kierując się zapobieganiem zagrożeniom dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska, a także zapobieganiem nieprawidłowościom przy przetwarzaniu odpadów. Rozporządzenie to wydane zostanie w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

UZASADNIENIE . Przygotowywanie minimalnych standardów przetwarzania zlecone zostało przez Komisję Europejską europejskiej organizacji standaryzacji, CENELEC. Do końca 2015r. opublikowana zostanie norma określająca minimalne wymogi przygotowania do ponownego użycia. W naszej ocenie określenie obowiązkowych standardów w Polsce jest niezbędne. Dlatego apelujemy o zobowiązanie Ministra Środowiska do ustanowienia ich w przeciągu 12 miesięcy od wejścia w życie Ustawy o ZSEE. Uważamy, że obecna delegacja z art. 33 ust. 3 ustawy z o odpadach nie daje gwarancji, że takie standardy zostaną stworzone i obligatoryjnie wprowadzone.

3. Organizacje odzysku, organizacjami zaufania publicznego. Zysk na cele statutowe związane z ochroną środowiska oraz zakaz tworzenia konglomeratów.

Art. 60 ust. 1 Organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego jest spółką akcyjną utworzoną przez wprowadzających sprzęt lub reprezentujące ich związki pracodawców lub izby gospodarcze w celu realizacji określonych w ustawie obowiązków przejętych na podstawie umów od wprowadzających sprzęt, która dochody uzyskane w ramach wykonywanej działalności gospodarczej przeznaczają wyłącznie na cele statutowe nie obejmujące wypłaty dywidendy.

UZASADNIENIE. Wnioskujemy o przywrócenie zapisu proponowanego w projekcie Ustawy przez Ministerstwo Środowiska (!) i ograniczenie prowadzonej działalności przez organizacje odzysku jedynie do działalności o charakterze *not for profit*.

Powołujemy się na opinię BAS, która potwierdza zgodność takiego rozwiązania z konstytucją RP:

Ograniczenie prowadzonej działalności przez organizacje odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego jedynie do działalności o charakterze not for profit powinno zostać ocenione pod kątem konieczności takiego ograniczenia i braku innych instrumentów, które mogłyby prowadzić do zamierzonego celu.

nawiązując do przewidzianej w Konstytucji RP sytuacji:

Art. 31 3. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Uznajemy, że występuje wymieniona w konstytucji konieczność! Potwierdza ją 10 lat praktyki oraz opinie najwyższych autorytetów gospodarczych, takich jak m.in. Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy RP, KIG, PwC oraz stanowiska licznych organizacji branżowych.

Nie widzimy uzasadnienia dla sytuacji, w której znaczne środki finansowe producentów omijają system zbierania i przetwarzania powracając w formie dywidendy do innych wprowadzających.

Art. 60. ust. 4 (nowy) Organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego, dla celów realizacji obowiązków wprowadzających, nie może zlecać usług i akceptować zaświadczeń podmiotów działających w ramach tej samej grupy kapitałowej.

UZASADNIENIE. Wzajemne potwierdzanie spełnienia ustawowych obowiązków w ramach sieci podmiotów zależnych, w praktyce uniemożliwi skuteczną ich kontrolę. Utracona zostanie kolejna możliwość redukcji szarej strefy.

Art. 60. ust. 5 (nowy) Przeważającą działalnością wprowadzającego wymienionego w ustępie 1 jest wprowadzanie na rynek sprzętu elektrycznego.

UZASADNIENIE. W obecnej sytuacji, dywidenda niektórych Wprowadzających będących akcjonariuszami organizacji odzysku przewyższa wielokrotnie ich przychody ze sprzedaży sprzętu elektrycznego. Zaburza to istotnie konkurencję na właściwym rynku sprzedaży AGD/RTV/IT.

Samo „Wprowadzenie” jest w naszej ocenie często pozorowane i jest sposobem obejścia zapisów Dyrektywy i Ustawy o ZSEE dającej możliwość tworzenia Organizacji tylko wprowadzającym i ich reprezentantom.

Możliwość przejmowania wielomilionowych zobowiązań przez organizacje mikro-wprowadzających jest istotną luką w obecnych przepisach.

4. Monitoring przepływu ZSEE

Art 85 a Proponujemy w rozdziale „Rejestr i sprawozdawczość” dodanie następujących zapisów:

1. tworzy się elektroniczny system bieżącego monitoringu przepływu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego działającego na rzecz Inspekcji Ochrony Środowiska, określanego dalej jako „system”
2. uczestnicy systemu wymienieni w art. 85 obowiązani są do przekazywania informacji na temat masy ZSEE, odpowiednio: zebranej, przetworzonej i oddanej do odzysku, w tym recyklingu
3. wydatki bieżące i inwestycyjne związane z funkcjonowaniem systemu finansowane są w szczególności z opłat wnoszonych przez wprowadzających. Dopuszczalne jest również finansowanie z innych źródeł.
4. Minister właściwy dla spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, w szczególności:
 - a. sposób utworzenia i prowadzenia systemu
 - b. zakres obowiązków i kompetencji administratora systemu
 - c. szczegółowy zakres, terminy i formę sprawozdań, o których mowa w art. 85a pkt 2,
 - d. szczegółowe zasady finansowania systemu.

UZASADNIENIE. Proponowany system był opisany w przyjętych przez rząd założeniach do Ustawy. Istotne było również bardzo szerokie i szczegółowe ich uzasadnienie. System był ponadto popierany przez obecnego oraz poprzednich Ministrów Środowiska, a także przez wszystkie grupy konsultacyjne ZSEE, różniące się jedynie opiniami dotyczącymi jego umiejscowienia.

Po latach doświadczeń jesteśmy pewni, Potrzebne są stanowcze oraz innowacyjne rozwiązania. Proponowany przez nas system wsparcia dla WIOŚ byłby nowatorski na skalę światową i pomógłby w wydzwignięciu Polski z jednego z ostatnich miejsc w rankingu ZSEE pośród krajów członkowskich UE.

Swoje poparcie dla systemu wyrażają największy i najważniejsi przedstawiciele pracodawców: KIG, Pracodawcy RP i Lewiatan oraz wszyscy liczący się przedstawiciele wprowadzających.

Za bardzo interesującą uważamy też propozycję Towarowej Giełdy Energii mającej doświadczenie w prowadzeniu podobnych przedsięwzięć na innych rynkach (energia). Jej prestiż oraz powiązania z Giełdą Papierów Wartościowych nadzorowaną przez KNF, dają gwarancje jakości i zachowania poufności danych.

Jesteśmy gotowi do współpracy przy tworzeniu systemu, który mógłby w przyszłości być używany w innych branżach odpadowych.

Dodanie proponowanych zapisów wiązałoby się oczywiście z kilkoma innymi zmianami, szczególnie w artykułach dotyczących obowiązków i kar.

Oprócz powyższych propozycji, zwracamy również uwagę na:

- a/ korzyść płynącą z ewentualnego wprowadzenia nakazu obrotu bezgotówkowego w systemie ZSEE
- b/ niebezpieczeństwo stojące za propozycjami wprowadzenia obowiązkowych depozytów, co równałoby się z wprowadzeniem nowego para-podatku od konsumentów, którzy i tak już płacą za odbiór ZSEE w cenie produktów, a często także w opłatach gminnych

Wszystkie nasze postulaty są podyktowane troską o sprawiedliwy i nowoczesny rozwój systemu recyklingu ZSEE. Wierzymy, że przy jego dobrej organizacji oraz uzyskaniu efektu skali, nadal możliwe jest stworzenie w Polsce nowej branży surowcowej. Potrzebne do tego jest jednak skuteczne prawo zapewniające równe szanse wszystkim podmiotom, to znaczy likwidujące szarą strefę i eliminujące działania pozorowane.

Prosimy o przekazanie naszego stanowiska członkom odpowiednich Komisji. Deklarujemy współpracę w przy tworzeniu prawa i ewentualnych rynkowych przedsięwzięć.

W imieniu wymienionych firm, członków Związku Pracodawców AGD,

Z wyrazami szacunku,

Wojciech Konecki
Dyrektor Generalny
CECED Polska²

² Związek pracodawców AGD - CECED Polska, powołany został do życia w 2003 roku i pełni funkcję jedynej reprezentacji branży producentów sprzętu AGD w Polsce.

Naszymi członkami są:

Amica, Ariston, Beko, Biazet, Bosch, Candy, Ciarko, Daikin, De' Longhi, Electrolux, Franke, Gorenje, Indesit, Miele, MPM, Panasonic, Philips, SEB Group, Samsung, Smeg, Teka, Vorwerk, Whirlpool, Zelmer.

Związek jest członkiem CECED - Conseil Européen de la Construction d'Electro-Domestiques